

**SERVEI D'INFORMACIÓ I ATENCIÓ A LES DONES DEL
CONSELL COMARCAL DEL MONTSIÀ**

Memòria d'actuacions 2010

0. Índex

1. Antecedents del servei.....	3
2. Descripció del servei.....	5
2.1 Objectius.....	5
2.2 Estructura del servei.....	5
3. Descripció dels resultats obtinguts.....	10
3.1 Àrea d'informació general.....	11
3.2 Àrea d'assessorament individual.....	12
3.2.1 Nombre total de casos atesos.....	12
3.2.2 Evolució del nombre de casos atesos.....	13
3.2.3 Situació laboral de les usuàries.....	14
3.2.4 Municipi de residència de les usuàries.....	15
3.2.5 Municipi d'atenció de les usuàries.....	16
3.2.6 Distribució de les usuàries segons l'edat.....	17
3.2.7 Nivell d'estudis de les usuàries.....	17
3.2.8 Distribució de les usuàries segons país d'origen.....	18
3.2.9 Distribució de les usuàries d'origen migrat segons Nacionalitat.....	19
3.2.10 Font de derivació.....	20
3.2.11 Tipus de cas.....	23
3.2.12 Serveis cap on es deriva a les usuàries.....	24
3.2.13 Principal motiu de consulta.....	25
3.2.14 Situació familiar de les usuàries.....	27
3.2.15 Nombre d'intervencions de grup.....	28
4. Participació en els circuits i protocols contra la violència masclista.....	29
5. Nombre i característiques de les actuacions de sensibilització comunitària impulsades pel servei.....	31
6. Annexos.....	41

1. Antecedents del servei

La comarca del Montsià, situada a l'extrem sud de Catalunya, compta amb una població de 72.189 persones, segons dades de l'IDESCAT de l'any 2009. També segons aquesta base de dades, el 50 % dels/les habitants de la comarca viuen en municipis de menys de 10.000 habitants i un 6% ho fa en municipis de menys de 2.000.

El consell comarcal del Montsià, des de la seva àrea d'atenció a les persones, porta aproximadament des del 1998 treballant en l'atenció individualitzada a les dones de la comarca. En aquest sentit, ja l'any 1.998 es treballava des de l'SCADIM (Servei comarcal d'atenció a les dones i infants en situació de maltractament). L'atenció que s'oferia des d'aquest servei era d'una dedicació quinzenal de 5 hores, i es trobava centrada exclusivament en l'assessorament jurídic.

En posterioritat a la creació d'aquest servei, cap a l'any 2.000, es creà l'SCAAD (Servei comarcal d'atenció i assessorament a la dona). En aquest cas, s'ampliava l'atenció jurídica a la psicològica, des de la qual s'oferia un treball de contenció i acompanyament inicial, dirigit sobretot a aquelles dones que es veiessin involucrades en situacions de violència masclista i als/les seus fills/es.

L'any 2005, la URV, el Consell Comarcal del Montsià i tots els Ajuntaments de la comarca, inicien un estudi al respecte de la situació de les dones al Montsià. Aquest estudi es va fer en el marc d'un programa Equal, finançat per la Unió Europea. L'any 2007 es publiquen les conclusions d'aquest estudi.

Una de les principals necessitats que l'esmentat estudi deixà en evidència fou la manca de recursos adreçats a dones a la comarca, a més de la necessitat d'oferir informació i assessorament a les dones del Montsià.

De manera complementària, el Consell Comarcal del Montsià compta amb un Consell Consultiu de les Dones, creat l'any 2.000, que es va constituir com òrgan consultiu i de participació i que està integrat per les associacions, entitats i col·lectius de dones de la comarca del Montsià. Una de les reivindicacions històriques aparegudes en les

conclusions d'aquest consell ha estat la creació d'un servei específic d'atenció a les dones a la nostra comarca.

Finalment, **al març de 2007**, el Consell Comarcal del Montsià posa en marxa el Servei d'Informació i Atenció a les Dones del Montsià. Aquest servei comptà des dels seus inicis amb el recolzament dels dotze ajuntaments de la comarca i **amb el suport de l'ICD**. Aquest nou SIAD porta en funcionament gairebé quatre anys, i, tal i com es veurà amb les dades reflectides en la present memòria, ja és un servei amb una trajectòria més que consolidada la territori, aconseguint esdevenir el principal referent a nivell comarcal en matèria de polítiques de dones.

En posterioritat a la creació del SIAD del Montsià, la Llei 12/2007, d'onze d'octubre, de Serveis Socials va venir a consolidar els Serveis d'Informació i Atenció a les dones (SIAD'S) contemplant-los en la seva cartera de serveis, com a serveis socials bàsics. Amb l'aprovació l'any 2008 de la Llei del dret de les dones a eradicar la violència masclista (la Llei 5/2008) els Serveis d'Informació i Atenció a les Dones passen a ser serveis que s'han d'oferir a la població de forma obligatòria. Per tant, l'aparició d'aquesta llei ve a reforçar i consolidar el servei d'atenció a les dones i la tasca que s'hi realitza.

2. Descripció del servei

2.1 Objectius

Objectius específics del SIAD:

- Oferir informació integral a les dones sobre els seus drets i l'exercici dels mateixos.
- Proporcionar a les dones orientació i assessorament sobre temes que poden ser del seu interès
- Facilitar atenció i assessorament a situacions de discriminació per raó de sexe, ja sigui en l'àmbit públic o el privat.
- Treballar amb la comunitat i el teixit associatiu femení la realització d'accions que visibilitzin les aportacions de les dones, tot i facilitant el seu empoderament.
- Dinamitzar i impulsar la coordinació i col·laboració amb els grups i organitzacions de dones, tot oferint recursos que facilitin la implementació de les seves activitats.
- Assessorar, orientar i realitzar una primera atenció a dones en situacions de violència, abraçant totes les tipologies de les violències que poden rebre les dones pel fet de ser-ho.
- Coordinar la seva actuació amb el Centre d'Intervenció Especialitzat de referència
- Realitzar activitats de sensibilització social.

2.2 Estructura del servei

El Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD) del Montsià, és un servei públic que ofereix a la població femenina un conjunt de recursos per tal de contribuir a que les dones puguin gaudir dels seus drets civils i personals en llibertat i sense discriminacions.

Aquest servei ofereix informació, orientació i assessorament en tots aquells aspectes relacionats amb la vida de les dones: àmbit laboral, social, personal, familiar, i altres, fent especial atenció a la detecció de les violències contra les dones, i establint els mecanismes d'informació i derivació als serveis especialitzats.

La informació, l'atenció i l'assessorament s'ofereixen en un espai públic d'accés directe obert a la comunitat, però que garanteix la discreció de l'atenció, en la mesura que no es proporciona una única atenció.

El SIAD Montsià està vinculat amb els circuits d'atenció local i territorial i pretén mantenir una relació continuada amb la comunitat en la qual s'insereix i, de forma especial, amb el teixit associatiu femení. El SIAD Montsià pretén actuar com a element dinamitzador i a l'hora receptor de propostes i estratègies que contribueixin a l'empoderament de les dones i a la sensibilització social.

Ubicació del servei

El SIAD Montsià està ubicat en una planta baixa del C/ Jaume I D'Amposta (números 2-4). Aquest espai compta amb una rampa d'accés i un lavabo adaptat per a persones amb discapacitat. L'espai està compartit entre els serveis següents:

- Servei de mediació comunitària del Consell Comarcal del Montsià
- Oficina d'Atenció Ciutadana
- SIAD

Aquests tres serveis comparteixen alguns espais en comú, bàsicament els sanitaris i la sala de recepció. A més a més, el SIAD compta amb dos despatxos individuals des dels que es proporciona l'atenció individualitzada, garantint d'aquesta manera la confidencialitat.

El fet que aquests tres serveis estiguin junts pensem que ajuda a complir els següents objectius:

- 1- Per una banda facilita que l'accés al servei no estigui especialment estigmatitzat de cara al conjunt de la població, ja que la persona que accedeix a aquest espai pot fer-ho per consultar en qualsevol d'aquestes tres àrees.
- 2- D'altra banda ajuda a optimitzar recursos tècnics i logístics (com per exemple mobiliari, impressora, fotocopiadora, etc)
- 3- Per últim, ens permet l'intercanvi constant que enriqueix la quantitat i qualitat de la informació que es proporciona des dels tres serveis.

Estructura del servei

El SIAD Montsià està estructurat en torn a tres grans **nivells d'actuació**.

Nivell 1: Atenció especialitzada, l'objectiu de la qual és donar resposta a necessitats concretes de les dones. Aquesta atenció especialitzada es materialitza en **el treball de les professionals del servei que ofereixen atenció i assessorament jurídic, psicològic i laboral.**

Nivell 2: Orientació i informació general

Nivell 3: Vessant orientada al treball comunitari, la qual cosa implica actuar en els següents àmbits:

- **Coordinació amb la xarxa pública i privada d'agents socials i polítics** de la comarca.
- **Coordinació amb les associacions de dones** com a element vertebrador de les actuacions encaminades a assolir l'empoderament de les dones i el treball en valors socials encaminat a assolir la igualtat d'oportunitats.
- **Coordinació de la implementació del Pla Comarcal de polítiques de dones del Montsià (2007-2011).**

Aquesta vessant del servei és molt important, ja que entenem que el servei ha d'estar vinculat a els circuits d'atenció local i ha de mantenir una relació continuada amb la comunitat en la qual s'inserirà i de forma especial, amb el teixit associatiu femení.

Equip professional

Definició de les competències de l'equip i de les professionals que el conformen.

COORDINADORA (dedicació 60% de la jornada laboral (21 h/set) la resta de la jornada s'inverteix en el Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Montsià):

- Coordinació amb la delegada territorial de l'ICD i amb la persona responsable de l'administració municipal i comarcal
- Coordinació i estructuració de l'equip professional del servei
- Coordinació amb els serveis i programes del territori
- Coordinació amb el teixit associatiu femení del territori
- Coordinació amb les organitzacions comunitàries
- Definició de les bases de dades necessàries per tal de proporcionar a les usuàries del servei una informació, atenció i orientació de qualitat

SIAD Servei d'Informació i Atenció a les Dones

- Realització de propostes d'activitats (xerrades, tallers, cursos, exposicions, etc.) i implementació de les mateixes.
- Estructuració del sistema de derivacions a altres serveis i recursos del territori
- Atenció presencial a dones en situacions en les quals es valori necessari
- Disseny d'estratègies per tal de fer un seguiment i acompanyament (si s'escau) de les dones derivades a d'altres serveis
- Tasques d'assessorament als ens locals respecte a la implementació i seguiment de plans d'igualtat de gènere en el si dels municipis del Montsià
- Coordinació de les tasques de participació en el circuit d'abordatge de la violència masclista a les Terres de l'Ebre i en la Taula Laboral de Terres de l'Ebre per a la inserció de les dones en situació de violència masclista.

- **ADMINISTRATIVA** (dedicació de 17,5 h/set)

- Informar telefònicament i presencialment dels serveis i activitats que ofereix el SIAD i altres serveis oferts des d'altres agents del territori
- Recollir informació sobre activitats relacionades amb les dones que es realitzin a la comunitat
- Gestionar les bases de dades
- Recollir les dades de les atencions realitzades
- Organitzar l'atenció a situacions específiques (donar hores)
- Proporcionar suport administratiu i logístic a la responsable del SIAD i a la resta de professionals

- **JURISTA** (dedicació de 14 hores setmanals)

- Atendre presencialment les dones que necessiten assessorament legal.
- Donar orientacions a dones que han iniciat procediments legals. Informar sobre la justícia gratuïta.
- Coordinar-se amb la resta de professionals del Centre.
- Detectar possibles situacions de violència i establir les derivacions i seguiment pertinents
- Col·laborar en les activitats del SIAD, quan es consideri necessari

SIAD Servei d'Informació i Atenció a les Dones

- **PSICÒLOGA**(dedicació de 9 hores setmanals)
 - Proporcionar orientació i assessorament presencial respecte tot allò relacionat amb el malestar emocional de les dones i derivar, si s'escau, a altres serveis normalitzats del territori.
 - Detectar possibles situacions de violències i avaluar la conveniència de la necessitat d'atenció especialitzada, tot establint les derivacions i seguiment pertinents
 - Coordinar-se amb la resta de professionals del Centre
 - Col·laborar en les activitats del SIAD, quan es consideri necessari

ORIENTADORA LABORAL (dedicació de 10 hores setmanals)

- Oferir informació i assessorament a presencial respecte a la recerca o millora de feina.
- Oferir una primera informació global respecte a projectes d'auto-ocupació
- Derivar a les usuàries cap a altres serveis del territori si es considera convenient.
- Coordinar-se amb la resta de professionals del Centre
- Col·laborar en les activitats del SIAD quan es consideri necessari

3. Descripció dels resultats obtinguts

El Servei d'Atenció i Informació a les dones del Montsià, va començar la seva activitat el 20 de març de 2007.

Al llarg del 2007 es van dedicar esforços a situar el servei dintre de la xarxa normalitzada, complint els següents grans objectius estratègics:

1. Orientar i coordinar l'organització i actuacions del propi equip de treball (organització interna del Servei)
2. Definir les principals línies d'actuació del servei
3. Donar a conèixer el servei als altres agents del territori (altres serveis, ajuntaments, etc.)
4. Establir contacte i definir una estratègia de dinamització amb les 15 associacions de dones presents a la comarca.
5. Optimitzar la qualitat de l'atenció oferta a les dones del Montsià.

Els anys 2008 i 2009 van estar anys de consolidació del servei, amb un augment de l'activitat en tots els nivells d'actuació dels què disposem, incrementant el nombre de dones ateses, consolidant projectes comunitaris endegats l'any anterior i obrint-ne de nous, col·laborant amb més agents del territori i fomentant i incentivant la participació de les dones de la comarca en tot el procés. Finalment l'any 2010, que com veurem a continuació continua amb aquesta dinàmica ascendent, ha estat l'any de consolidació definitiva del servei en el sí de la xarxa pública de recursos socials i, també, la consolidació del servei com a referent en matèria de polítiques de dones a la comarca.

A continuació presentem els resultats del Servei d'Informació i Atenció a les Dones del Consell Comarcal del Montsià relatius a l'any 2010.

Els resultats que presentem corresponen a les dades que se sol·liciten en el punt 5 de la fitxa adjunta al Contracte Programa 2009-2010, segons el que disposa l'article cinquè de l'esmentat contracte programa signat entre el Consell Comarcal del Montsià i l'Institut Català de les Dones per a la prestació de l'esmentat servei.

3. 1 Descripció dels Resultats obtinguts en l'àrea d'informació general (Assessorament socio-comunitari)

Entenem aquestes consultes d'informació general com aquelles consultes puntuals realitzades per dones que no necessiten d'un assessorament professional específic. També es contemplen aquí aquelles consultes realitzades per professionals d'altres serveis de la xarxa. Resolem aquestes consultes tant de forma presencial com telefònica i, majoritàriament, és la persona que ocupa el càrrec d'administrativa qui se n'ocupa.

En la taula que segueix adjuntem la distribució de les consultes rebudes al llarg del 2010 segons la seva temàtica.

Tipus consulta	Número de consultes
Aspectes laborals i formatius (Subvencions autoocupació, cursos; oposicions; Ofertes de feina públiques, etc.).	5
Aspectes familiars (informació sobre llars d'infants; ajuts per fills a càrrec; famílies monoparentals; vacances en família, etc.)	3
Aspectes legals	7
Informació recursos per a dones víctimes de violències	1
TOTAL	16

Taula 1. Tipus i nombre de consultes puntuals rebudes; any 2010

Com es pot observar en l'anterior taula, les temàtiques sobre les que més consulten les dones del Montsià són aquelles relacionades amb els aspectes legals. Les segueixen les consultes relacionades amb aspectes laborals i formatius. Les consultes relacionades amb la família, com les consultes al respecte de prestacions per fills a càrrec i altres segueixen per importància aquesta llista. Per últim els temes relacionats amb la gestió de situacions específiques de violència masclista tanquen aquesta llista.

3.2 Descripció dels resultats en l'àrea d'assessorament individualitzat

En aquest apartat fem constar la informació referent a aquells casos que han rebut un assessorament individualitzat per part d'alguna de les professionals que conforma el servei.

Actualment el SIAD Montsià ofereix assessorament específic en matèria d'orientació laboral, jurídica i psicològica.

Les atencions que es contemplen doncs en aquest apartat són atencions professionals presencials, amb cita prèvia, que acostumen a tenir una mitjana de duració d'uns 50 minuts aproximadament, i que es duen a terme en un espai confidencial amb la finalitat d'oferir un assessorament i acompanyament de qualitat a la usuària.

3.2.1 Nombre total de casos any 2010

El nombre de casos atesos durant l'any 2010, això és dones que s'han dirigit al nostre servei per rebre una o més atencions especialitzades, ha estat de **276 casos**, dels quals **220 corresponen a nous expedients oberts l'any 2010**, és a dir, dones que es dirigeixen al nostre servei per primer cop l'any 2010, mentre que 36 són casos dels què fem seguiment des del 2009, 12 que fem seguiment del 2008 i 8 des del 2007.

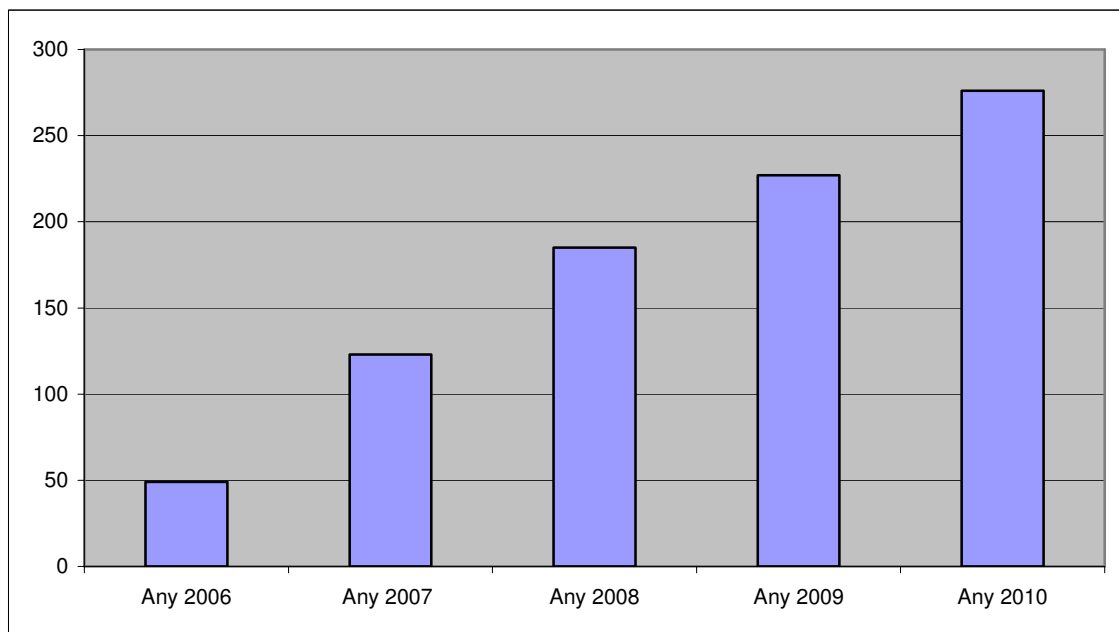
Cal destacar aquí que **el 100 % dels casos atesos al llarg del 2010 han estat dones i que en aquest apartat fem referència a aquella atenció professional que es dona de forma presencial.**

Casos nous 2010	Seguiment 2009	Seguiment 2008	Seguiment 2007	TOTAL
220	36	12	8	276

Taula 2. Casos 2010

3.2.2 Evolució del nombre de casos atesos (comparativa anys 2006, 2007, 2008, 2009 i 2010)

Si tenim en compte la comparativa entre els diferents anys de funcionament del nostre servei, trobem que s'ha produït un increment notable, que ens ha conduït a una evolució molt favorable que suposa sempre un increment, tal i com podem observar en la taula adjunta.

Gràfic 1. Evolució del nombre de casos atesos 2006-2010

ANY	NÚMERO DONES ATESES
Any 2006	49
Any 2007	123
Any 2008	185
Any 2009	227
Any 2010	276

Taula 3. Número de dones ateses 2006- 2010

La diferència més destacable en el nombre d'usuàries ateses és la que es produí entre 2006 i 2007, any en què la diferència va ser de 74 Casos més. Recordem aquí que el 2007 va ser l'any de constitució del servei com a Servei d'Informació i Atenció a Dones. L'any 2007 fou l'any en què es van incorporar les figures professionals de coordinadora, administrativa i orientadora laboral. Així doncs, es fa evident que el fet d'introduir recursos humans nous al servei i dotar-lo d'una sèrie d'actuacions en l'àmbit comunitari ens ha permès incrementar el nombre d'atencions realitzades, arribant així a un gruix més significatiu de dones de la comarca.

Es pot observar també que la evolució és sempre en positiu, incrementant-se progressivament el nombre d'usuàries ateses, la qual cosa implica una consolidació important del nostre servei, a més de revelar la pertinença d'un servei d'aquestes característiques a la nostra comarca, en tant que es fa evident l'ús que se'n realitza per part de les dones dels nostres municipis. Així doncs, es confirma aquesta evolució a positiu, ja que aquest any hem incrementat de nou el nombre de casos atesos en 49 casos més respecte a l'any 2009.

3.2.3 Situació laboral de les usuàries, any 2010

Treballen	No treballen
83	193

Taula 4. Situació laboral usuàries 2010

No treballen

Atur	14
Busca feina	124
Discapacitat/Invalidesa	5
Formació	4
Incapacitat temporal/Baixa	11
Jubilada	10
Mestressa de casa	14
No busca feina	11

Taula 5. Situació de les dones que no treballen (2010)

Com podem observar en l'anterior taula, la majoria de les usuàries del servei es troben desocupades pel que fa al mercat de treball formal, 193, la qual cosa representa un 69 % respecte al total de les usuàries. Moltes d'aquestes usuàries que es troben en situació laboral inactiva estan en procés de recerca de feina (un 64 %). A la llum d'aquestes dades es pot deduir **la importància que té per al nostre servei la possibilitat d'oferir el suport de la orientadora laboral a les nostres usuàries**, ja que la recerca de feina es planteja com una de les principals necessitats del col·lectiu de dones que s'adreça al nostre servei.

3.2.4 Municipi de residència de les usuàries, comparativa anys 2009 i 2010

Municipi/ Comarca de residència	Número d'usuàries 2009	Número d'usuàries 2010
Amposta	102	111
Sant Carles de la Ràpita	32	39
Ulldecona	19	22
La Sènia	8	18
Alcanar	20	36
Santa Bàrbara	15	15
Sant Jaume d'Enveja	14	9
Masdenverge	4	4
Freginals	2	3
Mas de Barberans	3	1
La Galera	1	5
Godall	0	4
Baix Ebre	7	9
TOTAL	227	276

Taula 6. Municipi de residència de les usuàries any 2010

Com es pot veure en la taula anterior, Amposta, com en anys anteriors continua essent la principal població de residència de les usuàries del SIAD Montsià, un total de 111 usuàries que representen un 40,2 % respecte al total. Aquesta preponderància de les usuàries d'Amposta s'explica si tenim en compte tant que es tracta de la principal població del com si considerem que és el municipi en el qual està ubicat el servei. La segueix el municipi de Sant Carles de la Ràpita, amb 39 usuàries, que representen un 14,1 %, aquest municipi és el segon en població de la comarca.

Alcanar, Ulldecona i Santa Bàrbara, tot i ser poblacions més petites, compten també amb un important nombre d'usuàries, així com La Sènia, que ha experimentat un increment notable en nombre d'usuàries respecte a l'any anterior. L'increment en el nombre d'usuàries en aquestes poblacions s'explica per la itinerància del servei jurídic.

També és important assenyalar que, en ocasions puntuals, també atenem a dones procedents de comarques veïnes, ja que a algunes usuàries els és més fàcil accedir al servei a Amposta.

En el següent apartat veurem quin ha estat el municipi d'atenció de les usuàries, ja que el servei jurídic del SIAD és itinerant i, per tant, atenem a les dones a diferents poblacions de la comarca (Veure annexos).

Cal remarcar que a les poblacions d'Alcanar i Sant Carles de la Ràpita, degut al nombre d'habitants, hi dediquem quatre hores d'atenció mensuals, mentre que a la resta de municipis on duem a terme la itinerància (Santa Bàrbara, Sant Jaume, Ulldescona i La Sénia) hi dediquem dues.

3.2.5 Municipi d'atenció de les usuàries; comparativa 2009-2010

Municipi d'atenció de les usuàries	Número d'usuàries 2009	Número d'usuàries 2010
Amposta	188	205
Sant Carles de La Ràpita	7	21
Ulldescona	5	7
La Sénia	6	10
Alcanar	11	20
Santa Bàrbara	5	8
Sant Jaume d'Enveja	5	5
TOTAL	227	276

Taula 7. Municipi d'atenció de les usuàries: comparativa 2009-2010

Tot i haver prestat el servei d'itinerància de l'assessorament jurídic durant tot l'any 2010, trobem que la major part de les usuàries continuen atenent-se al municipi d'Amposta, municipi on es troben les instal·lacions del SIAD. És important considerar aquesta comparativa entre els anys 2009 i 2010. Recordem aquí que al 2009 només vam prestar el servei itinerant durant 8 mesos, ja que aquest servei es va endegar al maig de 2009. Així doncs, tot i que aquest any 2010 el servei s'ha prestat durant tot l'any, la qual cosa faria pensar que s'hauria d'haver produït un increment en les usuàries, aquest increment s'observa de manera molt clara a poblacions com Sant Carles de la Ràpita, que passa de 7 usuàries ateses a 21 o Alcanar que passa d'11 a 20. En canvi, poblacions com Sant Jaume d'Enveja es queden només amb 5 usuàries, el mateix nombre que l'any anterior.

Una possible explicació d'aquest fet pot radicar en què, en les poblacions més petites, tot i haver facilitat l'accés al servei apropant-lo al municipi, les dones prefereixen continuar desplaçant-se cap a Amposta per preservar l'anonimat amb més garanties.

3.2.6 Distribució de les usuàries segons l'edat: comparativa anys 2009-2010

ANY	Entre 18 i 29 anys	Entre 30 i 45 anys	Més de 45 anys	No hi ha dades
2010	48 (17,4 %)	128 (46,4 %)	100 (36,2 %)	0
2009	39 (17,2 %)	108 (47,6 %)	70 (30,8 %)	10 (4,4 %)

Taula 8. Distribució de les usuàries segons franja d'edat; anys 2009 i 2010

Segons les dades reflectides en l'anterior taula, la majoria de dones que acudeixen al servei es troben entre els 30 i els 45 anys (un 46, % l'any 2010). Les segueixen les dones majors de 45 anys, que representen un 36,2 % respecte al total, la qual cosa representa un increment del 6 % respecte a l'any anterior. Per últim, les dones joves (entre 18 i 29 anys) són les menys representades amb un percentatge del 17,4 %.

3.2.7 Nivell d'estudis de les usuàries: comparatives anys 2009 i 2010

Any	Sense estudis	Primaris	Secundaris	Superiors	No hi ha dades
2010	3 (1,1 %)	173 (62,7 %)	78 (28,3 %)	22 (7,9 %)	0
2009	6 (2,6 %)	122 (53,7 %)	82 (36,1 %)	15 (6,6 %)	2 (0,8 %)

Taula 9. Nivell d'estudis de les usuàries: comparativa anys 2009 i 2010

Com es pot comprovar en la taula anterior, la majoria de les usuàries que han passat pel servei tenen estudis primaris, seguit per les que tenen estudis secundaris. Aquesta dinàmica es repeteix tant al 2009 com al 2010. Les usuàries amb nivell d'estudis superior són les menys representades entre les usuàries del nostre servei, encara que s'observa un lleuger increment l'any 2010.

3.2.8 Distribució de les usuàries segons país d'origen: comparativa anys 2009 i 2010

Any	Nacionalitat Espanyola	Nacionals d'altres països
2010	207 (75 %)	69 (25 %)
2009	174 (76,6 %)	53 (23,4 %)

Taula 10. Distribució de les usuàries segons nacionalitat: comparativa anys 2009 i 2010

L'any 2009, 174 de les 227 usuàries eren d'origen autòcton, la qual cosa representava aproximadament un 16,6 % respecte al total. Això implica que aproximadament el 23,4 % restant eren usuàries d'origen migrat. L'any 2010, la dinàmica es repeteix de forma molt similar, essent el percentatge de dones migrades d'un 25 % la qual cosa representa un increment d'1,6 % respecte a l'any anterior.

**3.2.9 Distribució de les usuàries d'origen migrat segons nacionalitat:
comparativa anys 2009 i 2010**

País d'origen 2010	Nombre d'usuàries any 2009	Nombre d'usuàries any 2010
Bielorrússia	2	0
Bolívia	2	1
Brasil	0	1
Colòmbia	8	2
Cuba	0	1
Equador	17	16
Hongria	0	1
Índia	0	1
Kosovo	1	1
Lituània	0	3
Marroc	7	7
Moldàvia	1	0
Holanda	1	0
Pakistan	0	1
Paraguai	0	1
Perú	1	2
Polònia	0	1
Regne Unit	1	0
República Txeca	0	2
Romania	8	20
Rússia	0	1
Ucraïna	1	0
Uruguai	0	2
Veneçuela	3	0
	53	69

Taula 11. Distribució de les usuàries segons país d'origen: comparativa anys 2009-2010

Com es pot observar en l'anterior taula, la principal nacionalitat representada és la Romanesa seguida de l'Equatoriana, la qual cosa representa un canvi respecte a l'any anterior, ja que hi ha hagut un increment notable de les usuàries

de nacionalitat romanesa (de 8 a 20). La tercera nacionalitat més representada és la marroquina, que es manté estable respecte a l'any anterior (7 usuàries ambdós anys). La nacionalitat que ha experimentat un descens notable ha estat la Colombiana, que ha passat de 8 usuàries l'any 2009 a només 2 aquest 2010).

3.2.10 Font de derivació; any 2009

FONT DE DERIVACIÓ	NOMBRE DE CASOS 2009	NOMBRE DE CASOS 2010
Iniciativa pròpia	92	119
Serveis Socials	63	84
Salut mental (Institut Pere Mata)	3	18
Ajuntaments de la comarca del Montsià	7	3
Altres serveis del Consell Comarcal del Montsià	9	17
Institut Català de les Dones a les Terres de l'Ebre	3	0
Professionals del SIAD	9	4
Xarxa sanitària pública	5	6
Departament d'acció social a les Terres de l'Ebre	2	0
Associacions	3	1
CIE	5	4
OTG	1	0
Oficina atenció a la víctima mossos d'esquadra i policia local	3	4
Creu Roja	2	2
Oficina Emancipació jove Montsià	7	3
Oficina Atenció Ciutadana	3	5
Telefon 012	0	2
Altres	10	14
TOTAL	227	276

Taula 12. Font de derivació: comparativa anys 2009-2010

SIAD

Servei d'Informació i Atenció a les Dones

Com es pot deduir de l'anterior taula, el **nombre de casos que acudeixen al servei per iniciativa pròpia l'any 2010 ha estat de 119**, la qual cosa fa que **aquesta via d'accés sigui la principal**, representant **un 43,1 % i s'incrementa en un 3 % aproximadament respecte a l'any anterior**. La següent via d'accés al servei continua sent la via de serveis socials, que representa un 30,4 % del total. No obstant això, i tot que els serveis socials de primària continuen derivant de forma efectiva els casos que consideren convenients al nostre servei, pensem que el fet de què la iniciativa pròpia

s'hagi consolidat com la principal via d'accés és un bon símptoma ja què reforça la seva consolidació com a servei universal.

Un canvi respecte a l'any anterior, és que el tercer ens que ens deriva casos al SIAD Montsià ha passat a ésser Salut Mental (que ha passat de derivar-nos 3 casos el 2009 a derivar-ne 18 al 2010). Aquest increment pensem que és fruit de les reunions de coordinació que mantenim de forma periòdica amb aquest ens (cada trimestre) i que ens ha permès donar a conèixer el servei entre tots els professionals de la xarxa de salut mental del territori. Aquest servei passa a ser doncs, el tercer en importància en la derivació de casos al SIAD, representant un 6,5 %.

D'entre els altres serveis que ens deriven casos, trobem el CIE Terres de l'Ebre, amb 4 derivacions, pràcticament les mateixes que l'any anterior. Creiem que aquest punt reforça el fet que el SIAD i el CIE esdevenen serveis complementaris al territori, ja què el flux de derivacions és bidireccional. En aquest fet segurament influeixen positivament les coordinacions que duem a terme entre els equips d'ambdós serveis de forma trimestral.

D'entre les persones que han acudit al servei per iniciativa pròpia, la següent taula ens mostra com s'han assabentat de l'existència d'aquest servei:

FONT A TRAVÉS DE LA QUÈ S'HA ASSABENTAT DE L'EXISTÈNCIA DEL SIAD	NÚMERO D'USUÀRIES
Ràdio	6
Amic/ amiga	23
Persona de la família (mare; filla)	6
Company/a de feina	2
Revista	3
Altres serveis de la xarxa	6
No hi ha dades	73
Total	119

Taula 13. Font a través de la qual s'assabenten del SIAD; 2010

Tot i no disposar de totes les dades, podem observar com la principal forma d'assabentar-se dels serveis usuàries que hi accedeixen per iniciativa pròpia és a través d'una persona amiga, la qual cosa es coneix popularment com el boca a boca. Veiem també com la difusió del servei que es fa als mitjans de comunicació té els seus fruits, ja que 6 usuàries s'han assabentat de l'existència del SIAD a través de anuncis en ràdio i premsa escrita.

3.2.11 Tipus de cas: comparativa anys 2009 i 2010

Any	Jurídic	Psicològic	Laboral	Jurídic i Psicològic	Jurídic i laboral	Psicològic i laboral	Psicològic, jurídic i laboral
2010	134	21	48	36	18	6	13
2009	112	11	28	34	20	9	13

Taula 14. Tipologia de cas: comparativa anys 2009 i 2010

Abans d'entrar a analitzar aquestes dades, cal fer menció al fet de què quan parlem de tipologia de cas estem parlant tant d'atencions inicials com de seguiments realitzats a posteriori. Per exemple, quan un cas està tipificat com a jurídic, això implica que tant l'atenció inicial com les que hagin pogut haver-hi en posterioritat han estat des de la vessant jurídica. Seguint amb l'exemple anterior, els casos tipificats com a jurídic i psicològic són aquells casos que corresponen a dones que han rebut al llarg del 2010 assessorament per part de la jurista i la psicòloga del SIAD. Així, els casos més complets són els 13 casos que han rebut assessorament individualitzat per part de les tres professionals (psicològic, jurídic i laboral).

Tal i com podem deduir de la taula anterior, la majoria de consultes que es realitzen són des de la vessant estrictament jurídica, 134 casos al 2010. Com aquesta és la principal via d'accés al servei, això fa que justament la itinerància del SIAD s'hagi plantejat des d'aquesta vessant.

Seguidament, l'any 2009 trobàvem els casos que s'atenien des de la vessant jurídica i psicològica. No obstant això, aquest any 2010 trobem que el segon tipus de casos que han augmentat notablement en importància són els casos que s'atenen des de la vessant estrictament laboral (concretament 48, la qual cosa suposa un increment de 20 dones usuàries que consulten respecte a l'any anterior). Sens dubte el context de crisi econòmica pot ser el principal motiu d'aquest canvi.

Respecte al nombre d'intervencions, hem dut a terme un total de 290 intervencions/atencions en l'àmbit jurídic; 229 en l'àmbit laboral i 181 en l'àmbit psicològic.

Cal tenir en compte que cadascuna d'aquestes intervencions té una durada aproximada de 50 minuts.

3.2.12 Serveis cap on es deriva a les usuàries: 2010

Dels 276 casos atesos al llarg del 2010, les derivacions a altres serveis realitzades han estat les següents:

CIE ¹	CSM ²	SOJ ³	RESOLT	OBERT (seguiment al 2011)	ABANDÓ	ALTRES SERVEIS DE LA XARXA (Passir; Servei mediació; S socials; OTG, etc)
20	9	48	139	9	34	17

Taula 15. Serveis cap als que es deriva a les usuàries: comparativa any 2010

Cal recordar en aquest punt que des del SIAD mantenim reunions periòdiques de coordinació tant amb CIE com amb el Centre de Salut Mental de referència. Aquestes reunions són trimestrals i, per tant, al llarg del 2010 hem dut a terme quatre coordinacions cadascun d'aquests serveis.

Veiem doncs que la majoria de derivacions (48) s'han realitzat des de l'àmbit d'intervenció jurídica i són dirigides al servei d'orientació jurídica del Col·legi d'advocats i advocades de Tortosa. Aquestes derivacions es duen a terme en aquells casos en què la consulta de la usuària ve encaminada a iniciar algun tipus de tràmit jurídic.

Trobem també un important nombre de derivacions al CIE de referència, concretament 20. Aquestes derivacions corresponen a casos en què des del servei es detecta una situació de violència masclista i s'informa a la usuària de l'existència d'aquest servei integral destinat a la reparació de danys patits per causa d'aquesta forma de violència. Cal remarcar aquí que no totes les usuàries que pateixen o han patit en alguna ocasió aquest tipus de violència volen fer efectivament ús del servei.

És important també assenyalar en aquest punt que trobem 9 casos que continuen oberts en el moment de tancament de l'exercici 2010, la qual cosa implica que continuarem oferint orientació i assessorament a aquestes dones al llarg del 2011.

¹ Centre d'Intervenció Especialitzada de les Terres de l'Ebre

² Centre de Salut Mental Terres de l'Ebre

³ Servei d'Orientació Jurídica Terres de l'Ebre

3.2.13 Principal motiu de consulta; any 2010

PRINCIPAL MOTIU DE LA CONSULTA	NÚMERO DE CASOS 2010
Separació/ divorci/ sol·licitud guarda fills i filles	34
Orientació laboral/ recerca de feina	72
Revisió conveni de separació/ règim visites/ custòdia fills/es	13
Impagament pensió aliments fills/es	16
Situació de violència en la parella	46
Informació prestacions/ pensions incapacitat/ ajuts família monomarental/ viduïtat/ llei dependència; etc.	12
Problemàtica psicològica (ansietat, crisi parella, acceptació malaltia, situació familiar problemàtica, altres)	20
Impagament hipoteca/ venda del pis/ lloguers i altres temes relacionats amb habitatge	12
Situacions familiars problemàtiques	5
Consultes estrangeria	4
Consultes sobre dret laboral (baixes per maternitat; accidents laborals; acomiadaments, etc)	8
Accés al fons de garantia de pensions	2
Procediments judicials penals	2
Informació sobre herència	8
Reclamació de consum	4
Altres procediments judicials	18
TOTAL	276

Taula 16. Principal motiu de consulta: comparativa any 2010

Cal fer aquí esment del fet que quan ens referim al motiu de consulta, ens estem referint a la primera consulta que ha motivat a la usuària a accedir al servei. Així doncs, estaríem parlant en aquesta taula de la "consulta d'accés al servei". No obstant això, al tenir en compte que sovint una mateixa usuària consulta per més d'un tema o pot tornar a venir al servei per una consulta completament diferent a la què inicialment havia platejat.

Consideració a part mereix l'apartat "situació de violència en la parella". En aquests casos hem optat per destacar que existeix violència en la parella, encara que aquesta no hagi estat la causa principal que hagi motivat la usuària a accedir al servei. Hem optat per presentar les dades d'aquesta manera per tal d'evidenciar la realitat en relació a la incidència d'aquest tipus de violència entre les usuàries del nostre servei.

Com s'observa en l'anterior taula, aquest any 2010 el principal motiu de consulta ha estat la recerca de feina, fruit del temps de crisi econòmica que estem vivint. Així doncs, continuem considerant essencial, i més a la llum d'aquestes dades, el fet de continuar oferint a les usuàries de la nostra comarca el servei d'orientació laboral.

Segueixen per ordre d'importància les consultes en les quals es detecta una situació de violència en la parella. Cal fer esment en aquest punt del fet que, sovint, el principal motiu de consulta no és la situació de violència en sí, si no la problemàtica associada, com per exemple pot ser la intenció de plantejar una demanda de separació, i que és un cop la dona està al servei quan es detecta que es troba en aquesta situació. No obstant això, es comptabilitza aquí la situació de violència com el principal motiu de consulta, justament per a evidenciar la realitat a la què ens afrontem.

Hem detectat 46 casos en situació de violència encara que només hem derivat 20 dones al CIE de referència, la qual cosa suposa menys d'un 50 % de les situacions de violència que efectivament hem detectat des del servei.

Aquest fenomen s'explica pel fet que, sovint, les dones fan una consulta puntual però no desitgen iniciar un procés de recuperació en relació a la violència que han viscut o encara pateixen. Cal ressaltar aquí també que sovint, les dones no són conscients de trobar-se immerses en una relació abusiva, tot i tenir consciència de malestar personal, no es troben en condicions d'identificar la causa real d'aquest malestar. Des del servei els donem orientació i les ajudem a identificar la situació de violència que estan patint, però entenem que són elles mateixes les que han de fer l'impuls per iniciar el procés de recuperació si així ho desitgen.

D'altra banda, les consultes relacionades amb separacions/ divorcis i/o sol·licitud de la guarda i custòdia de les criatures representen el tercer gran gruix de consultes rebudes al llarg del 2010.

Les situacions de problemàtica psicològica estan també fortament representades entre els motius de consulta d'aquest any, amb 20 consultes rebudes en aquest sentit.

Cal comentar també la incidència de les problemàtiques relacionades amb l'habitatge que ha augmentat respecte al 2009, així com les consultes rebudes en relació a dret laboral (baixes de maternitat, litigis en relació a accidents laborals, etc.) que són 12 i 8 respectivament.

Per últim, creiem que mereixen especial atenció les consultes rebudes en relació a l'impagament de les pensions alimentàries a les mares per part dels pares de les criatures, que també han augmentat respecte a l'any anterior. Sembla que moltes d'aquestes consultes, directa o indirectament, poden estar també relacionades amb la situació de crisi econòmica que estem vivint.

3.2.14 Situació familiar de les usuàries

Per últim farem una breu descripció de quina és la situació familiar de les usuàries del SIAD de l'any 2010:

Sense nucli	Unipersonal	Monomarental	Nuclear	Extensa
1	43	57	140	35

Taula 17: Situació familiar de les usuàries; any 2010

Com podem observar, la majoria de les usuàries conviuen en un model de família nuclear, tot i que aquestes famílies nuclears sovint estan en procés de dissolució en el moment en què les usuàries accedeixen al servei.

És important també assenyalar la incidència de les famílies monomarentals, que es troba en procés d'incrementar-se progressivament.

3. 2.15 Nombre d'intervencions grupals

Pel que fa a les intervencions amb grups impulsades des del SIAD, hem de dir que tenim actualment en marxa una teràpia de grup formada per un total de 9 dones.

Al llarg del 2010, hem dut a terme un total de 8 sessions de grup.

En el transcurs d'aquestes sessions, que tenen una durada aproximada de 120 minuts, es treballa el maneig de l'ansietat a través de tècniques de relaxació i control de la respiració.

Aquestes sessions són conduïdes per la psicòloga del SIAD.

4. Participació en els circuits i protocols territorials contra la violència masclista

Des del SIAD participem en el circuit de Terres de l'Ebre per a l'abordatge de la violència masclista.

L'elaboració d'aquest protocol es va iniciar el mes de maig de 2009 amb la constitució de la mesa institucional.

Amb posterioritat es va constituir la comissió tècnica en la qual està representat el SIAD del Montsià a través de la coordinadora tècnica de l'àrea d'atenció a les persones del Consell Comarcal del Montsià.

Els treballs de la comissió tècnica s'han anat desplegant a través d'un total de 9 reunions al llarg del 2009 i unes altres tantes que es van dur a terme al llarg de l'any 2010. El passat mes de novembre de 2010 es va presentar oficialment el Protocol per a l'abordatge de la violència masclista a les Terres de l'Ebre, el primer protocol eficaçment finalitzat del territori Català. Aquest protocol conté una identificació de tots els serveis i recursos del territori en matèria de violència masclista, entre els quals hi consta el SIAD del Montsià, a més d'un circuit concret per a l'abordatge de la violència masclista a les Terres de l'Ebre.

El 24 de novembre de 2009 es va constituir l'equip comarcal del Montsià, en el qual hi està representat el SIAD Montsià a través de la seva coordinadora, des de la sessió inicial de formació. Aquest equip comarcal es reuneix de forma periòdica i en formen part tots els agents implicats en una possible situació de violència masclista de la comarca. El paper del SIAD Montsià en aquests equips comarcals és doble, ja que hi assistim la coordinadora del SIAD en qualitat de representant del servei i, a més, hi assisteix també la jurista del servei en qualitat d'assessora jurídica per a qualsevol dubte que es pugui plantejar en els treballs de l'equip comarcal.

A més a més, el SIAD del Montsià participa activament en els treballs de la Taula Laboral de Terres de l'Ebre per a la inserció laboral de les dones en situació de violència masclista. Aquesta taula està impulsada pel Departament de Treball i el SIAD del Montsià hi està representat a través de la seva coordinadora que actua en aquesta

taula com a representant del Consell Comarcal del Montsià. La taula s'ha reunit aquest passat 2010 amb una periodicitat pràcticament mensual, i com a producte resultant dels seus treballs presentarà aquest any 2011 un mapa de recursos a nivell laboral a Terres de l'Ebre.

A més, cal aquí recordar que el SIAD del Montsià manté reunions periòdiques amb el CIE de referència (CIE Terres de l'Ebre).

5. Nombre i característiques de les actuacions de sensibilització comunitària impulsades pel servei

Des del SIAD Montsià hem dut a terme diferents actuacions de sensibilització comunitària en matèria de violència masclista i drets de les dones a la comarca del Montsià. Totes aquestes actuacions estan emmarcades dintre dels eixos del Pla Comarcal de polítiques de dones de la Comarca del Montsià (2009- 2011).

Entre d'altres, algunes d'aquestes actuacions de sensibilització comunitària han estat:

- **Monogràfics de sensibilització de violència masclista: 5 monogràfics** destinats a estudiants de monitoratge en el lleure, hem arribat a **un total de 129 persones** que han participat d'aquesta formació específica. Cal remarcar també que aquests monogràfics s'han implementat de forma conjunta amb el CIE de referència (CIE Terres de l'Ebre).

Els diferents cursos que hem dut a terme al llarg del 2010 han estat els següents:

GRUP	MES	DATA	POBLACIÓ	NOMBRE ALUMNAT
Monitoratge en el lleure	JUNY	10	Ulldecona	22 PERSONES
		11		
Monitoratge en el lleure 1er Grup	JULIOL	12	Godall	27 PERSONES
		13		
Premonitoratge	JULIOL	19	Sant Carles de la Ràpita	27 PERSONES
		20		
Monitoratge en el lleure 2on Grup	JULIOL	26	La Sénia	26 PERSONES
		27		
Monitoratge en el lleure 3er Grup *	DESEMBRE	18	Sant Jaume d'Enveja	27 PERSONES
		19		

Paquet Formatiu SIAD 2010: Aquesta és una oferta formativa que des del SIAD hem impulsat per a oferir formació en diferents matèries que afecten a la vida de les dones. Aquesta oferta formativa ha anat destinada tant a les associacions de la comarca com als ens locals. En aquest sentit hem elaborat una oferta formativa destinada a tots els ens locals de la comarca, per a l'any 2010, que ha constatat dels següents cursos:

a) Curs “Pautes per a l'ús d'un llenguatge no sexista ni androcèntric”

Objectius:

- Prendre consciència de les causes, origen i no pertinença d'una llengua sexista.
- Detectar-ne els biaixos.
- Donar eines i recursos per a eliminar els usos sexistes i androcèntrics.

Programa:

1. La representació de les dones en la llengua
2. Els conceptes de sexisme i androcentrisme
3. Anàlisi de casos
4. Perspectives per modificar alguns usos de la llengua: genèrics, dobles formes i d'altres recursos per anomenar l'experiència humana.
5. Pràctiques de modificació de textos

Organització de la durada:

Aquest curs s'organitza amb una durada de 2 hores, dos dies , és a dir, un total de 4 hores, encara que es pot modificar la durada i fer-lo en una sola sessió de 2 hores.

Responsables execució:

- Coordinadora SIAD i Consorci per a la normalització Lingüística

Agents implicats:

- Tots els ens locals de la comarca del Montsià.

Població a la què s'adreça:

- Personal que treballa a càrrec dels ens locals de la comarca del Montsià.

b) Sessió d'orientació laboral grupal

Objectius:

- Oferir als ajuntaments de la comarca una eina per a l'orientació laboral de dones i altres col·lectius en risc d'exclusió social, encara que es prioritzarà el col·lectiu dones i, especialment, dones novingudes.
- Aquesta eina grupal està pensada per a treballar amb un grup d'unes 10 persones aproximadament i pretén oferir-los les eines per a iniciar un procés de recerca de feina amb un orientació inicial mínima.

Continguts:

- Vies d'accés al mercat de treball:
 - o Anuncis en premsa
 - o Internet
 - o El boca a boca
- Com elaborar un currículum
- Tècniques per a superar una entrevista de selecció
- Informació sobre diferents tipus de permisos de treball i documentació d'estrangeria

Temporalització:

El present curs està plantejat per a ser dut a terme en una sessió d'una durada de 4 hores, o en dues sessions de 2 hores cadascuna.

Responsables:

- Orientadora laboral del SIAD (Anem per feina) amb el suport de la coordinadora del Servei i l'Agent d'Igualtat i tècnic d'immigració del Consell Comarcal del Montsià.

Agents implicats:

- Tots els ens locals de la comarca del Montsià.

Població a la què s'adreça:

- Dones de la comarca del Montsià en situació de recerca de feina, o ocupades, interessades en conèixer els mecanismes d'accés al món de treball i l'optimització de les seves capacitats per accedir al mercat laboral.

c) Monogràfic “Caminar cap a la igualtat d'oportunitats en les relacions laborals”

Durada: 2 hores

Objectius:

- Incorporar la visió de gènere en les relacions laborals dintre l'administració pública
- Visibilitzar els biaixos de gènere i com aquests influeixen en la presa de decisions dintre del marc laboral
- Introducció a la “Llei d'igualtat” i la seva aplicació en l'administració
- Sensibilitzar al personal de l'administració respecte a la igualtat d'oportunitats entre homes i dones.

Continguts:

- Diferències entre sexe i gènere
- Introducció als conceptes claus: *“igualtat d'oportunitats; discriminació directa i indirecta; igualtat formal i real; etc”*.
- Introducció als fenòmens que es poden donar en una organització: *“sostre de vidre; segregació ocupacional vertical; segregació ocupacional horitzontal; etc.”*
- Introducció als plans d'igualtat i les àrees a les quals afecten.

Responsable:

- Agent d'igualtat del Consell Comarcal del Montsià

Agents implicats:

- Tots els ens locals de la comarca del Montsià.

Població a la què s'adreça:

- Persones treballadores a càrrec dels ens locals de la comarca del Montsià.

d) Condicions laborals de les persones empleades a la llar familiar

Durada: 2 hores

Objectius:

- Informar a les persones treballadores a càrrec de la llar familiar, la majoria de les quals són dones, respecte als seus drets laborals.

Continguts:

- El contracte de treball
- Els drets laborals (vacances, permisos pagats, etc)
- El concepte del salari
- Finalització de contracte (causes, liquidacions i indemnitzacions)
- Seguretat social i prestacions
- Informació obtenció permís de treball
- Implicacions de la nova llei de dependència en el sector de les treballadores de la llar familiar i ajuda a domicili.

Responsables:

Agents implicats:

- Tots els ens locals de la comarca del Montsià.

Població a la què s'adreça:

- Aquesta formació s'adreça a totes les persones que treballen en l'àmbit de la llar a la comarca del Montsià, la majoria de les quals són dones.

Difusió d'aquesta activitat:

La difusió que s'ha dut a terme en relació a aquests cursos ha estat a través de correus electrònics, a través del bloc del SIAD i a través de les reunions de la xarxa tècnica de desenvolupament de plans locals i comarcal.

Els indicadors d'avaluació que hem tingut en compte respecte a aquesta actuació han estat els següents:

- **Nombre de cursos realitzats: S'han realitzat un total de 4 cursos al llarg de tota la comarca.**
- **Nombre de persones assistents a aquests cursos: en el transcurs d'aquests cursos hi han participat al voltant d'unes 80 persones.**
- **Avaluació del contingut d'aquests cursos a través de l'administració d'un qüestionari a les persones assistents: la nota mitjana de les persones assistents en relació a la valoració dels continguts dels cursos ha estat d'un 7 sobre 10 punts aproximadament.**

Pel que fa a les xerrades a associacions, hem fet arribar la següent oferta formativa a les associacions de la comarca (associacions de dones, associacions de gent gran, AMPES, associacions juvenils, així com a qualsevol associació interessada en els temes de gènere):

a) -Xerrada sobre la pertinença de l'ús d'un llenguatge no sexista ni androcèntric

- Durada aproximada: 45 minuts

Objectiu de la xerrada:

- Prendre consciència de les causes, origen i no pertinença d'una llengua sexista

Continguts:

- La representació de les dones en la llengua
- Els conceptes de sexisme i androcentrisme

Responsable:

- Coordinadora SIAD

Agents implicats:

- Teixit associatiu de la comarca del Montsià.
- Consell Consultiu de dones del Consell Comarcal del Montsià.
- Consell de la gent gran del Consell Comarcal del Montsià.

Població a la què va destinada:

- Població en general de la comarca del Montsià.

b)- Xerrada sobre co-educació

- Durada aproximada: 45 minuts

Objectiu de la xerrada:

- Conèixer la importància de la co-educació com a eina per a l'assoliment de la igualtat d'oportunitats entre homes i dones.

Guió del contingut:

1. Diferències entre co-educació i educació mixta
2. Distinció entre sexe i gènere. Atribucions dels gèneres masculí i femení que es troben en la base de les desigualtats entre homes i dones
3. Importància de la co-educació com a eina per a la prevenció de les violències contra les dones

Responsable:

Coordinadora SIAD

Agents implicats:

- Teixit associatiu de la comarca del Montsià
- Consell Consultiu de dones del Consell Comarcal del Montsià.
- Consell de la gent gran del Consell Comarcal del Montsià.

Població a la què va destinada:

- Població en general de la comarca del Montsià.

c)- Taller sobre la visibilització del paper de les dones al llarg de la història

Durada aproximada: 2 hores

Objectiu del taller:

Reflexionar al voltant de la contribució de les dones a la història, així com visibilitzar el nostre paper en el món del treball i la societat.

Continguts:

- Diferències entre gènere i sexe
- Els orígens històrics de la desigualtat entre homes i dones
- Les dones en la història de l'estat espanyol
- La contribució de les dones al món del treball
- Espais i participació

Responsable:

Agent d'igualtat

Agents implicats:

- Teixit associatiu de la comarca del Montsià
- Consell Consultiu de dones del Consell Comarcal del Montsià.
- Consell de la gent gran del Consell Comarcal del Montsià.

Població a la què va destinada:

- Població en general de la comarca del Montsià.

d)- Taller sobre el paper de les dones en els mitjans de comunicació

Durada aproximada: 90 minuts

Objectiu del taller:

Reflexionar sobre quina és la imatge que es projecta en els mitjans de comunicació i en la publicitat sobre les dones, desenvolupant una mirada crítica.

Continguts:

- El tractament i la representació de les dones en els mitjans de comunicació i en la publicitat: creació i ús d'estereotips.
- Les imatges de les dones a la publicitat
- Mitjans de comunicació i violència masclista.

Responsable:

- Coordinadora del SIAD

Agents implicats:

- Teixit associatiu de la comarca del Montsià
- Consell Consultiu de dones del Consell Comarcal del Montsià.
- Consell de la gent gran del Consell Comarcal del Montsià.

Població a la què va destinada:

- Població en general de la comarca del Montsià.

Difusió d'aquesta activitat:

La difusió s'ha dut a terme en relació a aquests cursos ha estat a través de correu electrònic, a través del bloc del SIAD, a través de les reunions de la xarxa tècnica de desenvolupament de plans locals i comarcal, a través de les reunions del Consell Consultiu de dones del Montsià, del consell de la gent gran i de la pàgina web del Consell Comarcal del Montsià.

Els indicadors d'avaluació que s'han tingut en compte respecte a aquesta actuació han estat els següents:

- **Nombre de xerrades realitzades:** 6 xerrades al llarg de la comarca del Montsià.
- **Nombre de persones assistents a aquestes xerrades: hi han assistit una mitjana de 20 persones per xerrada, la qual cosa suposa que aproximadament unes 120 persones han participat en alguna de les xerrades.**

Finalment, també estem duent a terme una **formació pràctica en per a dones que són cuidadores informals, en tècniques d'auto-cura i cura de persones dependents.**

El contingut de la formació, **estructurada en 12 sessions**, és el següent:

Mòdul de salut:

- Malalties més comunes en les persones en situació de dependència, procés d'evolució i tractaments.
- Dieta alimentària associada a persones dependents

Mòdul de psicologia:

- Factors associats a la pèrdua de l'autonomia personal
- Demències
- Vivència del dol
- Habilitats socials i comunicació amb la persona dependent i el seu entorn
- Cures pal·liatives i intervenció emocional al final de la vida

Mòdul terapèutic:

- Mobilització de persones dependents
- Higiene postural

Àrea social:

- Recursos socio-sanitaris existents a la comarca i formes d'accés als mateixos.

El curs es duu a terme a la població de Masdenverge, ja que així es va decidir des del Consell Comarcal del Montsià, per tal de donar cobertura a les poblacions de l'interior de la comarca a les què és més difícil que hi arribi informació d'aquestes característiques. Concretament, l'espai en el qual s'està realitzant aquesta formació és el Casal de Jubilats de Masdenverge, els dimecres de 16,30 a 18,30 h.

El curs està previst en 12 sessions, de les quals, 8 s'han dut a terme al llarg del 2010 (concretament durant els mesos de novembre i desembre) i la resta es duran a terme a principis de 2011.

En total, hi estan participant **25 dones de diferents poblacions de la comarca.**

- **Suport a les associacions de dones:** aquest suport s'articula a través dels següents elements:
 - **Consell Consultiu de dones del Montsià:** Aquest és el principal òrgan de participació de la comarca en matèria de polítiques de dones i està integrat per les associacions de dones de la nostra comarca. El Consell Consultiu de dones s'ha reunit 4 cops al llarg del 2010.
 - **Suport en l'elaboració de sol·licituds de subvenció:** 9 de les 15 associacions de dones presents en la comarca han rebut suport del SIAD en matèria d'elaboració de sol·licituds de subvenció al llarg del 2010.

SIAD

Servei d'Informació i Atenció a les Dones

- Suport en l'organització de la Trobada de dones del Montsià anual: aquest any hem ofert suport a l'associació de mestresses de casa de Santa Bàrbara en l'organització de la XIX Trobada de Dones del Montsià.

- Participació en els actes de celebració del 25 de novembre (Dia Internacional contra la violència en vers les dones).

El SIAD del Montsià ha participat activament en la commemoració d'aquest dia a través de la participació, directa o indirecta, en diferents actes a tota la comarca.

Entre d'altres cal **ressaltar** els següents:

- **Xerrada sobre co-educació;** Seu de l'associació de mestresses de casa de Sant Jaume d'Enveja, 25 de novembre de 2010 a les 19:00 h. Aquesta xerrada va estar destinada a les associacions i entitats del poble i va tenir lloc a la seu de l'associació. Hi van participar al voltant d'unes 20 persones.
- **Xerrada sobre prevenció violència masclista;** IES Sala I Ferré; Ulldecona; Dijous 2 de desembre de 2010; 16:00 h. En el marc de la celebració del Dia Internacional contra la violència en vers les dones. Hi van participar **al voltant de 90 alumnes del centre.**

Finalment, cal destacar que tota la informació referent a les activitats realitzades pel SIAD Montsià i altres informacions d'interès per a les dones de la comarca estan reflectides al bloc del servei (siadmontsia.blogspot.com), bloc que actualitzem periòdicament. Les notícies referents a les diferents activitats organitzades pel SIAD també apareixen periòdicament a la pàgina web del Consell Comarcal del Montsià (www.montsia.cat).

6. Annexos

6.1 Descripció itinerància servei jurídic SIAD Montsià 2010

	1a setmana mes	2a setmana mes	3a setmana mes	4a setmana mes
POBLACIÓ	La Ràpita	Ulldecona	Alcanar	Santa Bàrbara
		La Sènia		Sant Jaume
UBICACIÓ	Maset (C/ Perot lo contador, s/n)	Sala de comissions Ajuntament d'Ulldecona (provisional)	Serveis Socials d'Alcanar (C/ Miquel Figueres, 12, entresol)	Jutjat de Pau (Ajuntament de Santa Bàrbara) Pl. Alcalde Cid i Cld
		Serveis Socials (Ajuntament de La Sènia)		Serveis Socials (Pl. Marcel·lí Domingo s/n)
HORARI D'ATENCIÓ	09.30h – 10.30h	09.30h – 10.30h	09.30h – 10.30h	09.30h – 10.30h
	10.30h – 11.30h	10.30h – 11.30h	10.30h – 11.30h	10.30h – 11.30h
	11.30h – 12.30h	12.00h – 13.00h	11.30h – 12.30h	12.00h – 13.00h
	13.30h – 13.30h	13.00h – 14.00h	13.30h – 13.30h	13.00h – 14.00h

6.2. Calendari itinerància SIAD 2010

GENER	
07-gen	La Ràpita
14-gen	Ulldecona / La Sénia
21-gen	Alcanar
28-gen	Santa Bàrbara / Sant Jaume d'Enveja
MARÇ	
04-març	La Ràpita
11-març	Ulldecona / La Sénia
18-març	Alcanar
25-març	Santa Bàrbara / Sant Jaume d'Enveja
MAIG	
06-maig	La Ràpita
13-maig	Ulldecona / La Sénia
20-maig	Alcanar
27-maig	Santa Bàrbara / Sant Jaume d'Enveja

FEBRER	
04-feb	La Ràpita
11-feb	Ulldecona / La Sénia
18-feb	Alcanar
25-feb	Santa Bàrbara / Sant Jaume d'Enveja
ABRIL	
01-abr	La Ràpita
08-abr	Ulldecona / La Sénia
15-abr	Alcanar
22-abr	Santa Bàrbara / Sant Jaume d'Enveja
JUNY	
03-juny	La Ràpita
10-juny	Ulldecona / La Sénia
17-juny	Alcanar
24-juny	NO HI HA ATENCIÓ

SIAD

Servei d'Informació i Atenció a les Dones

JULIOL	
01-jul	La Ràpita
08-jul	Ulldecona / La Sénia
15-jul	Alcanar
22-jul	Santa Bàrbara / Sant Jaume d'Enveja
SETEMBRE	
02-set	La Ràpita
09-set	Ulldecona / La Sénia
16-set	Alcanar
23-set	Santa Bàrbara / Sant Jaume d'Enveja
NOVEMBRE	
04-nov	La Ràpita
11-nov	Ulldecona / La Sénia
18-nov	Alcanar
25-nov	Santa Bàrbara / Sant Jaume d'Enveja

AGOST	
05-ago	La Ràpita
12-ago	Ulldecona / La Sénia
19-ago	No atenció
26-ago	No atenció
OCTUBRE	
07-oct	La Ràpita
14-oct	Ulldecona / La Sénia
21-oct	Alcanar
28-oct	Santa Bàrbara / Sant Jaume d'Enveja
DESEMBRE	
02-des	La Ràpita
09-des	Ulldecona / La Sénia
16-des	Alcanar
23-des	NO HI HA ATENCIÓ